

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ vsilja:

v Ljubljani na dan dostavljen:	v središčnih predstaviteljih:
celo leto K 24--	celo leto K 22--
pol leta 12--	pol leta 11--
četrt leta 6--	četrt leta 5-30
na mesec 2--	na mesec 1-30

Bogovi naj se frankirajo. Skupščina se ne vračaja.

Vredniti se: Knašova ulica št. 2, (1. nadstropje levo), telefon št. 24.

Tabela vs k dan vsakega izdanka v prazniku.

Iskrasti vsilja: polnopravni poln vsilja na dan po 14 vln, na dvakrat po 12 vln, na izkrasti vsilja po 18 vln. Pri vsilju iskrasti po dogovoru. Upravičena naj se pošilja naročila, razpisnata, iskrasti itd. to je administrativna stvar.

Poznamo vsilja vsilja 18 vlnarjev.

Na pismu naročila brez izdanka vsilja vsilja se ne oira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 25.

„Slovenski Narod“ vsilja po pošti:

na Avstro-Ogrski:	na Nemčijo:
celo leto K 25--	celo leto K 28--
pol leta 12--	pol leta 11--
četrt leta 6--	četrt leta 5-30
na mesec 2--	na mesec 1-30

Vprašanjem glede iskrasti naj se priloži na odgovor dopisnica ali znakna. Upravičena: Knašova ulica 5 (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 25.

XXIV. glavna skupščina družbe sv. Cirila in Metoda.

Nase v narodnem oziru hudo ogrožene Jesenice so si izbrali letos Slovence za svoj narodni tabor, za 24. glavno skupščino. Take skupščine so velike važnosti za bodrilo in okrepilo narodne zavesti. To je imel pred očmi družbin odbor, ko se je odločil za Jesenice, to pa so spoznali tudi vrli Jesenčani, ki so priredili skupščinarjem, tem parlamentarnim naše obrambne armade najprisrčnejši, da, bratsko ljubeznivi sprejem.

Sprejem skupščinarjev. Vlaki so dovažali od vseh štirih vetrov, iz vseh slovenskih pokrajin nešteto množice narodnih bojevnikov. Posebno častno je bila zastopana Primorska, ta zastavonoša v našem narodno - obrambnem delu. Glavni kontingent je pripeljal vlak, ki prihaja po 9. uri dopoldne na Jesenice. Pred vhodom v trg so pričakovali skupščinarje razna narodna društva, kakor Sokol, ognjegasci itd. Načelnik pripravljalega odbora g. dr. Kogoj je pozdravil skupščinarje v vznesenih besedah. Naglašal je, da so Jesenice prehodile za razne tuje elemente, zato potrebne izredne paznosti v obrambnem oziru. — Nato je imela ljudskošolska učenka Anka Ballova ganljiv nagovor ter izročila prvomestniku krasen šop svetle cvetlice. Se ganjiveje je bilo, ko je stopil pred skupščinarje maleček iz otroškega vrta Tonček Vilman z nagovorom. Pozdrave so se govorili voditeljica otroškega vrta g. Angela Rekarjeva, nadučitelj g. Sedlak in predsednik Ciril-Metodove podružnice za Javornik - Koroško Belo g. dr. Janko Pretnar. Vsem se je zahvalil prvomestnik g. Senekovič v izbranih besedah. Koncem svojega govora je izrazil upanje, da ne bomo le mirno zborovali, temuč se posvetovali in sklepali o vsem, kar bi bilo v rešitev naše narodnosti. Sprejem se je vršil pod slavolokom, ki je imel na pročelnih strani napis:

Ni sovraga se ne bojimo,
Kakor skala trdno stojimo.
Naš namen je solnično čist:
Vse le narodu v korist.

(Besede ljudske pesnice Mance Komarjeve iz St. Vida.) — Vse narodne hiše so bile v slovenskih zastavah. Dame pripravljalega odbora so

bile v narodnih nošah, a tudi dva moška reprezentanta stare naše narodne noše je bilo videti. Posebno pozornost so zbuiali mladi Sokoliči narasčaja. Po pozdravih je množica odkritih glav zapela »Lepa naša domovina«. Ko se je začel sprejem z godbo na čelu pomikati, sule so nežne roke z oken in balkonov cvetje na ljube goste.

Zborovanje.

Ker je prišlo nepričakovano veliko število skupščinarjev, bila je Treznova dvorana na Savi premajhna, zato smo morali zborovati na senenatem vrtu. Zborovanje je otvoril prvomestnik g. vladni svetnik Senekovič, ki je imel navdušen govor. Naglašal je, da so gotovo vsi udeleženci prišli z najboljšimi nameni. Vodstvo je hedilo tudi zadnje leto isto pot, ki si jo je začrtalo v začetku svojega delovanja, vedno objektivni, pred očmi edino le koristi celokupnega slov. naroda. Na raznovrstna zbadanja je vodstvo navadno molčalo. Notice je pošiljalo vsem slovenskim listom v objavljanje. Nekateri časopisi so objavljali poslane jim notice v polnem obsegu, med vsemi v prvi vrsti »Slovenski Narod«, ki je bil včasih do polovice poln reklam in izkazov za našo šolsko družbo. Izkazani so bili vsi dohodki do zadnjega vinarja, da je lahko vsakdo imel kontrolo. Drugi listi, ki so imeli manj prostora, so prinašali le lokalne objave. Družbi pa je bil tudi na strani list, ki ga izdaja poseben konzorcij, namreč mesečnik »Slovenski Branik«, ki živi le za družbene koristi. Vsem tem naklonjenim časopisom je izrekel govornik toplo zahvalo. Bili pa so tudi slovenski listi, ki so metali poslane jim notice v koš, zgrabili pa so vsako priliko za obrekovanje in zasmejevanje družbe. Govornik je povedal, kako perfidno se je obnašal »Slovenec«, ki je poslane mu notice potvarjal v svoje strankarske namene. n. pr. za 6. junij »Dajmo Nemcem odgovor!« in pri pozivu za obrambni sklad. Nasopirili se je s tujim perjem. Honetno to ni bilo. (Viharni klici: Skandal! Furtimaši!) »Slovenec« so zadnji čas začele slediti v potvarjanju in zavratnosti tudi »Dolenjske Novice«. Ljubezen do družbe se ne da nikomur vsiliti. Mariborska »Straža« se je zaganjala v vodstvo, ker je ptujška ženska podružnica pristopila k zvezi slovenskih društev za Stajersko in Koroško. Vodstvo ni odgovarjalo,

ker nima ničesar proti temu, ako pristopi katera podružnica tudi h kakim bratovščini. Nadalje je govornik naznanil, da je dobila družba zadnje leto sledeča volila: 1. Marija Pavšek v Litiji 169 K 53 v. 2. Anton Hajšek v Slov. Bistrici 81 K 18 v. 3. Vekoslav Legat v Celovcu 100 K. 4. Župnik Jos. Sovič v Slov. Gradu poleg lanskega volila 100 K. 5. dedni delež 249 K 57 v. 5. Jože Kremenšek iz Laz pri Planini 90 K. 6. Ivan Biček v Trstu 50 K. II. Družba se ima dobiti ta-le volila: 1. Franciška Pavlina Lešnik v Hiriški Bistrici 400 K. 2. Egidij Bončar v Ljubljani 100 K. 3. Viljem Martinek v Ljubljani 1000 kron. 4. Ivan Božičelj v Železnikih 500 K. 5. Ivan Lokar, iz Mirna na Goriškem 400 K. III. Nadalje so umrli sledeči rodoljubi in dobrotniki družbe: 1. Fran Hrašovec v Gradu. 2. Anton Dietrich v Postojni. 3. Hinko Dolenc v Razdrtem. Vsem blagin pokojnikom so zaklicali skupščinarji: Slava! — Končno je rekel govornik: »Sodite o našem delu, ne glede na osebo, ki stoji družbi na čelu, ali vam je ta oseba ljuba ali ne!« Predstavil je vladnega zastopnika ter pozdravil edinega državnega poslanca g. ljubljanskega župana Ivana Hribarja, deželne poslanca Vilfana, dr. Trillerja, dr. Gregorina, Gabrščeka, Franka, Pertota, profesorja Mikša iz Rusije. (Iz Stajerske in Koroške ni bilo nobenega poslanca). Govornik je obžaloval, da ne more pozdraviti ministra — krajana, kakor ga ima priliko vsako leto pozdravljati na svojih zborih nemški »Schulverein.«

Tajnikovo poročilo.

Glavni tajnik g. dr. Zerjav je podal obširno poročilo o družbenem delovanju v minulemu letu in o načrtih za prihodnje leto. Seveda se poročilo še priobči.

Nastop koroških duhovnikov.

Dasi je prvomestnik v začetku zborovanja opomnil, da imajo pravice glavoštanja le zastopniki podružnic, blizala se je predsedniški mizi skupina koroških duhovnikov, izmed katerih sta imela le dva pravno moč. Prvi se je oglašil šentjakobski župnik g. Mat. Ražun, ki je začel izvajati: »Moj namen je edino le ta, da na skupščini govorim le toliko, kolikor je potreba, da se pojasni razmerje med obema društvoma.« Konstatuje, da glede prevzetja šentjakobske šole ni bilo pogodbe, temuč le ustni dogo-

vor. Trdil je nadalje, da se tozadevna resolucija ni sestavila na ljubljanskem sestanku, temuč mu je bila pozneje doposlana. Ker mu je nekdo zaklical: »To je malenkost!« se je govornik grozno razburil. Razkačen zakliče: »Ker skupno delo ni mogoče, zato z Bogom!«

Prvomestnik je pojasnil, da je »Politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem« pisalo družbi, da šole v St. Jakobu ni treba prevzeti, oziroma podpirati, ker je z razsodbo upravnega sodišča postala ta zadeva brezpredmetna. Dopis sta podpisala gg. dr. Breje in Smodej. Iz tega se vidi, da je družba hotela pomagati.

Župnik g. dr. Arneje se je predstavil, da želi govoriti le kot gost, ker ne zastopa nobene podružnice. Takoj v začetku se je začel sarkastično zadirati. Vsled tega je nastal takoj vihar, ki je izbruhnil z vso silo, ko je začel govornik napadati družbo, češ, da je ona vzrok, ako se razdere sloga in edinstvo med Slovence na Koroškem. Slišati je morali od vseh strani trpke, a zaslužene obzodb. Govornik je priznal, da se gre koroškim Slovincem le za enotnost v organizacijah. Govornik ne želi nič drugega, kakor da bi družba dajala denar koroškemu političnemu društvu, ki bi ga razdeljevalo med učitelje, dijakke itd. (Viharna veselost.) »Pomislite, nam se gre za našo organizacijo!« (Viharna veselost. Za klerikalno politično! Ne bodete nam vpregli v to strankarstvo še šolstva!) Šolsko društvo je le del političnega društva. Potem bo vse enotno. Dr. Breje je prišel na Koroško, napravil enotnost in vse rešil. (Zopet viharna veselost.) Dr. Breje je zanesel duh v vso organizacijo, a temu duhu družba nasprotuje. (Klici: »Dr. Breje je Koroški duh!«) Ker govornik neprestano zbada in žali na desno in levo, mu predsednik končno vzame besedo ter pozove vse nezadovoljne, naj samo povedo, ali je družba dosedaj storila kaj na kvar narodni stvari, ali bo storila kaj takega v bodoče. Nato je prvomestnik zavrnil temeljito vsa sumničenja obeh govornikov.

G. dr. Rostohar (koroški Slovenec) je izjavil: »Ne bom stavil ter. niti zabavljal na družbo, ker je naš namen, se dogovoriti, kaj nam je storiti za rešitev slovenstva. Neki voditelj koroških Slovencev se je očitno izjavil proti slov. učiteljskemu

narasčaju na Koroškem, ker bi delovali proti sedanjim koroški politiki. Dr. Arneje je povedal, da mu ni za edinstvo, temuč da ostanejo lepo med seboj.

Urednik »Mira« g. Smodej je izjavil, da je pričakoval, današnji vihar. (Aha! Saj ste s tem namenom prišli!)

G. M. Prosek, predsednik podružnice v Kotmari vasi, je povedal, da načeluje podružnici že 20 let. Znano mu je, koliko je družba žrtvovala za Koroško, zato se prav pristrno zahvaljuje. Ako se hoče pri nas ustanoviti posebno šolsko društvo nima nič proti temu, a kdor hoče ostati pri družbi, naj vstane.

G. župnik Treiber se je zahvaljeval za vse velike dobrote, ki jih izkazuje družba velikovski šoli. Pravi, da ne mara prilivati olja v ogenj. Kdor ima sree za narod, ne bo iskal, kar nas loči, temuč, kar nas druži. Ker so mu začeli ploskati, je izjavil: »Ne mislite, da obsojam svoje stanovske tovariše, rajši mi naj jezik segnijo. Pripoveduje o svojem skupnem delu z Ražunom. Kdo bo delal, ako ne bo zastopnosti? Pri družbi ima vsak prostor. Povedal je, da je tudi pri šolskem društvu, ker hoče delati za slov. šolstvo na Koroškem.

Poslanci in župan Iv. Hribar je izjavil, da so predgovornikove besede za glavno družbo največje zadostilo. S temi besedami lahko zaključimo debato, ko so govorili gospodje, ki bi ne imeli pravice govoriti. Družba ni poznala in ne pozna danes druge naloge, kakor pomagati bratom, kjer je treba in mogoče. Družba Slovencev na Koroškem tudi v bodoče ne bo pozabila. Če tudi obstoji posebno društvo, naj obstoji, dela je za dve dovolj. Postopanje družbe je bilo popolnoma korektno. Ako se trudi za nabiranje denarja, naj tudi odločuje, kam se denar da. Govornik je predlagal, naj se izreče zahvala družbenemu odboru posebno za vse, kar je družba storila za Koroško s prošnjo, naj ostane še nadalje naklonjena. Mi bomo nosili podpore na Koroško, naj bo to gotovim osebam prav ali ne (Neprestano viharno pritrdjevanje). Požrtvovalnost za družbo bo ravno zato tem večja. Odpro se vam naj oči! Gre nam le za ohranitev jezika in narodnosti. Vse drugo, kar nas loči, na stran!

G. dr. Zerjav, je zavračal vsa očitanja in sumničenja ter temeljito

LISTEK.

Zadnji rodovine Benalja.

Povest.
(Dalje.)

Ko je Lenard baron Benalja vstopil v sobo Stefana viteza Ogulina, je ta kar planil z zofe, na kateri je ležal, ter zaklical.

»Torej — kaj ste opravili?«
»Vse je dobro izeklo, tako, kakor sva se dogovorila.«

Lenard je vrgel klobuk na posteljo in se vsedel za mizo. Močni mladi mož je šele zdaj čutil, da ga je razgovor z njegovim stricem tako razburil, da je bil ves utrujen.

»Stari je bil z vsem zadovoljen?« je začel izpraševati Ogulin.
»Ali se je zelo branil? Kaj je rekel?«

Lenard je moral vse natančno povedati. Ogulin ga je poslušal z največjo pozornostjo in si zdaj zadovoljno mel roke, zdaj se glasno in preserno zasmejal.

Vse je šlo tako, kakor je sam hotel, točno in natančno po njegovem načrtu in kar mu je bilo najbolj po volji, je bilo to, da mladi Lenard baron Benalja ni! najmanj ni slutil, da je samo orodje v njegovih rokah.

Na tihem je Ogulin samega sebe občudoval. Slučaj je nanese, da se je v Trstu pri kvartanju seznanil s

človekom, ki je bil v zvezi s kranjskimi rokovnjači. Kupoval je od njih poropano blago in je prodajal naprej. Ogulin in rokovnjaški prekupec sta postala prijatelja in zaveznika. Ogulin je lahko marsikaj vedel in izvedel, kar je bilo za rokovnjače velikega pomena in to je napotilo tržaškega prekupeca, da je seznanil Ogulina z Rdečim Jakobom, takratnim poglavarjem gorenjskih rokovnjačev. Rdeči Jakob je od tedaj prihajal večkrat prav gosposko opravljen v Ljubljano in imel z Ogulinom v njegovem stanovanju dolge pogovore. Ogulin se je z vsem posvečal Rdečemu Jakobu in je vselej spravil lepe tolarje, kadar ga je rokovnjaški poglavar zapustil.

Od Rdečega Jakoba je izvedel Ogulin za sorodnike barona Evzebij Benalje in za njih razmere. To je bilo za njegove naklepe velikanskega pomena, kajti spoznal je takoj, da bo propadlo rodovino lahko izkoristil za svoje namene.

»Vam vsem bo pomagano« je Ogulin prigovarjal Rdečemu Jakobu, »če se bodele ravnali po mojih nasvetih. Lenard in njegovi bratje in sestre bodo prišli do premoženja, saj je baron Evzebij že star in so mu dnovi šteti. S starim je treba le odločno govoriti in udal se bo koj, posebno če mu zagrozijo Lenard, da pride na dan, kako je prišel do premoženja. Pa tudi za vas bo to dobro. Rokovnjaški poglavar vendar ne mo-

rete ostati. Ta pokle je združen z velikimi neprijetnostmi in nevarnostmi. Če imate Eleonoro radi in če vas ona ljubi, morate vendar misliti na prihodnost. Pustite Eleonoro v mesto, vsaj za toliko časa, da umrje Evzebij, potem pa gresta v kako drugo mesto, kjer bodeata nepoznana lahko v miru živela.«

Rdečemu Jakobu so Ogulinovi načrti zelo ugajali in znal je tudi Lenarda zanje pridobiti. Oba sta pri tem mislila, da ukaneta drug drugega. Rdeči Jakob je hotel Eleonoro dobiti, Lenard pa je hotel to prepričati. Niti eden, niti drugi pa ni slutil, kake temne naklepe kuje njiju prijatelj in zaveznik.

»Kadar bo čas žetve, vas spravim vse na vešala« se je smejal sam pri sebi Stefan vitež Ogulin, med tem pa z vso prekanjenostjo pomagal skovati načrte za Lenardovo delovanje.

Ogulin je bil zelo zadovoljen z uspešnim nastopom svojega gojenca Lenarda. Ko mu je ta natančno povedal, kako se je upeljal pri Evzebiju in kaj je dosegel, ga je Ogulin navdušeno hvalil.

»To ste izvrstno naredili, to ste imenitno izvedli in videli bode, da se vam bo kraljevsko izplačalo.«

Nekaj tednov po prvem Lenardovem nastopu pri baronu Evzebiju se je priselila v Ljubljano doslej popolnoma neznan rodovina. Vse mesto se je čudilo, ker ni nihče vedel,

da ima baron Evzebij Benalja tako bližnje sorodnike.

»Ti moji sorodniki so jako ponosni ljudje, jako ponosni« je pripovedoval baron Evzebij, koder so ga hoteli poslušati. »Dokler so bili revni in niso mogli stana primerno nastopati, se niso nikdar približali in so celo zatajevali svoje plemstvo. Zdaj so napravili malo dedščino, ki jim omogoča brezskrbno življenje in so vsled tega prišli v Ljubljano. Tak ponos mi zelo imponira.«

Na ta način je baron Evzebij upeljal svoje sorodstvo v ljubljansko družbo.

Lenardova mati je bila bolehná. Gosposke družbe ni poznala in se je je bala. Lenard jo je moral vprav prisiliti, da se je preselila v Ljubljano, in udala se je le, ker je vedela, da ne pojde nikdar iz hiše. Lenard in njegovi sestri Eleonora in Cecilija so bili edini, ki so reprezentirali rodovino na zunaj, kajti Lenardova brata sta bila še majhna.

Baronci Renati ni to doslej neznan sorodništvo njenega moža prav nič ugajalo. Zdelo se ji je, da je svakinja neomikana, navadna ženska, ki je morala biti v svoji mladosti jako lepa, ki pa je zdaj vprav odurna.

»Skrbi in delo so jo prezgodaj uničile« je rekla Renata, ko je po želji svojega moža obiskala svakinjo. »Nekaj posebnega, nekaj nenavadnega pa je na njej in na njenih otrocih.«

»Da, to se tudi meni zdi« je pritrjeval svoji ženi baron Evzebij. »Tuja kri se je pomešala s krvjo Benaljev, to je očitno.«

Sam pri sebi si je rekel, da ta kri ne more biti dobra, a prav svoji ženi je to skrbno zamolčal.

Renata je, dasi nerada, prevzela nalogo, da bo netakinja svoja moža nekaka voditeljica in nadzorica. Teska ta naloga ni bila, kajti dekletoma ni »teta Renata« prav nič ugajala in občevali sta z njo le kar je bilo neizogibno potrebno. Renati je bilo to prav všeč, zlasti ko je spoznala, kako živi, prešerni in neukrotljivi sta Eleonora in Cecilija.

Stefan vitež Ogulin je imel svoje veselje, kadar je prilika nanesla, da je mogel opazovati Lenarda in njegovi sestri. Z Lenardom sta se domenila, da bodeata občevala samo kot navadna znanca, Eleonora in Cecilija pa nista nič vede, da se Ogulin in Lenard že od prej poznata.

Ker je baron Evzebij med tem popolnoma okrevljal od svoje slabosti, ki ga je bila popadla pri prvem obisku barona Lenarda, se je zdaj končno odločil, da vendar priredi večerjo, ki jo je bil že prej pripravljal. Poleg običajnih znancev in znank je povabil seveda tudi Lenarda in njegovi dve sestri, da jih takorekoč slovesno vpelje v družbo ljubljanskih aristokratov.

(Dalje prihajajo.)

pobijal Ražuna in dr. Arnejca. Izjavil je, da je družben odbor vedno pripravljen za skupno posvetovanje s Slov. šol. društvom o perehilih šolskih vprašanjih, vključno temu, da so nam v »Miru« očiteli infamne stvari. Tajnikovo poročilo s tem pristavkom in Hribarjevimi predlogom je bilo soglasno sprejeto in odobreno.

Blagajnikovo poročilo.

Glavni blagajnik g. Aleksander Hudovernik je podal poročilo, ki je priobčeno jutri in ki izkazuje 136.268 K 69 v dohodkov, 93.483 K 72 v stroških in torej 42.784 K 97 v prebitku.

V imenu nadzornišva je poročal g. dr. Ravnihar, ki je povedal, da so račun v vzornem redu, zato je predlagal odboru in pisarni odobrenje in priznanje. (Sprejeto.)

G. Rekar je predlagal vodstvu absolutorij s pohvalo. Naj se ne ozira na napade o nobene strani.

G. medicince Crnić je apeliral na skupščino, naj podpira težnje za slov. vseučilišče. Ker je bil čas že pozno, prošil je prvomestnik govornika naj pošlje svoje predloge družbi pismeno.

Bilanca za leto 1908.

ki jo priobčimo še posebej, izkazuje, da se je družbeno čisto premoženje v letu 1908. pomnožilo za 59.303 K 11 v in da je znašalo 31. decembra 1908. 1.252.145 K 13 v.

Poročila potovalnih učiteljev niso mogla priti na vrsto zaradi poznega časa. Pač pa se zgodi to prihodnje leto.

Volitve.

Prvomestnik je naznanil, da se je odbornik g. prof. dr. Svetina odpovaldal zopetni izvolitvi. Skupščina mu je izrekla zahvalo za mnogoletno požrtvovalno delo, posebno pri gradnji otroškega vrta na Savi. — Z vzklikom so bili soglasno izvoljeni v vodstvo dosedanja člana gg. župnik Iv. Vrhovnik in notar Aleks. Hudovernik, namesto odstopivšega g. prof. Svetine pa prof. Fr. Vajda. V nadzornišvo gg. dr. Ilesič Fr., dr. Müller Ferd., Prosek ar Mat., dr. Ravnihar Vlad. in Stibler Miloš. Vrazosodništvo gg.: dr. Hudelist Vinko, Kogej Jakob, Savnik Karel, dr. Tekavčič Fr. in dr. Triller Karel.

Sprememba pravil.

Poročal je tajnik g. dr. Zervaj. Treba je bilo nekaj nučnih sprememb za novinar razvoju družbe. V § 1 se spremeni določba, da se družba ustanavlja za vse v državnem zboru zastopane kraljevine in dežele, ne pa le za slovenske dežele. Spremenjene so tudi določbe glede pokroviteljstva, nadalje § 8 glede osnovanja pokrajinskih zvez, § 12, da je treba predloge zglašiti vsaj 8 dni pred glavno skupščino, ne pa že do 1. maja. Vse spremembe so bile sprejete enblos soglasno.

Sklep.

Nato je imel g. prvomestnik zaključni govor. Omenjal je, da so padle ostre besede, a pri vodstvu niso zapustile zela. Upa, da se bo tudi z gospodi onkraj Karavank dobila kaka vez. V odboru se bo delovalo nesebično in nepristransko, kakor dosedaj. Sodili nas bodete po našem delu v šolah. (Viharno pritrjevanje.)

Banket.

Pri skupnem kosilu v Mezarjevi dvorani se je izpregovorilo več pomembnih napitnic. G. prvomestnik se je zahvaljeval pripravljalnemu odboru na Jesenicah-Savi, vsem društvom in korporacijam, posebno g. dr. Kogoju. — G. dr. Kogoj se je zahvalil v prisrčnih besedah. G. notar Hudovernik je napil koroškim Slovincem pripomnivši: Aha bi bilo resnične očitjanje, da smo zaslužili neslogo med koroškimi Slovinci, morali bi odstopiti vsi, ker je prvotni in stalni namen družbe, urediti slovenstvo na Koroškem. — Odgovorjal je g. Prosek ar G. dr. Müller je naglašal, da so koroški Slovinci le vsled narodnega zbujevanja po podružnicah dosegli vse, tudi svojega poslanca. Napil je narodnemu ženstvu.

Slov. obrambno društvo (Branibor). G. dr. Zervaj je v prepričevalnih besedah dokazoval potrebo nove »Naše Straže«. Misel so toplo priporočali gg. dr. Rostohar, Bernot in Hudovernik. Izvolil se je pripravljalni odbor, ki začne kmalu delovati.

G. urednik Cotič je izjavil v imenu tržaških Slovencev, da bodo propagirali krasno idejo z vsem navdušenjem in z vso vnemo, ker moramo reševati ne le jezik, temuč tudi zemljo.

Veselica.

Potem so se zbrali skupščinarji in mnogobrojna množica iz domačih in tujih krajev k živahni veselici na vrtu Višnarjevega hotela (Golica). Nastopil je tudi jeseniški Sokol.

Namesto brzojavnih pozdravov je dobila družba 3312 K in več prijav za Ciri-Metodov obrambni

sklad. Poslali so g. Poniš Prim. nadučitelj v pok. 200 K, Vek. Bavdek iz Opatije 3 K, Vadal Fr. iz Kapel 7 K 60 v, moška podružnica Krško 5 kron, gđe. Pernat Minka iz St. Lovrenca na Stajerskem 22 K, nadučitelj Širok iz Trsta 5 K, šišenski podružnici 100 K, gđe. Müllerjeva za podružnico v Zagorju 450 K, podružnici v Gorici 1600 K, nadalje ga. Možina Josipina iz Brjev., Novak, Sadnikar, Sare, Slatnar, Cvetič iz Kamnika itd.

Rekonstrukcija kabineta.

Solnograd, 7. avgusta. Poslanec dr. Sylvester naznanja v »Salzburger Volksblattu«, da sploh ni govora o kakšni rekonstrukciji kabineta; politični krogi se niti pečali še niso s tem vprašanjem.

Brno, 7. avgusta. Organ klerikalnega moravskega poslanca Šramka zahteva, da pri event. rekonstrukciji kabineta odstopi minister notranjih zadev in nemški minister rojak. Če se že izvrši rekonstrukcija, naj bo popolna. List sicer ni pripadnik metode kupovati obstrukcijo z ministrskimi portfelji, toda nova situacija prinese nove razmere in iz obstrukcionistov je v trenutku lahko najbolj vladna stranka. Če se hoče imeti red, se je treba pogajati, in sledila pogajanj bo sprememba v ministristvu.

Sestanek čeških poslancev.

Praga, 7. avgusta. V drugi polovici avgusta se bo vršil sestanek vseh čeških poslancev, da se posvetujejo o političnem položaju in o delovanju češkega državnega zbora. Posvetovanjaje bo zaupno.

Gališki deželni predsednik.

Krakov, 7. avgusta. »Nowa Reforma« piše, da je stališče gališkega deželnega predsednika zelo smajano in bati se je, da se tekoma sedanja dež. zbora še poslabša. Dr. Bobzynski nima v nobeni politični stranki nobene opore. Za njegovega naslednika se smatra knez Lubomirski.

Turčija.

Ministrska kriza.

Carigrad, 7. avgusta. Minister notranjih zadev, bivšiveliiki vezir Ferid-paša, je demisijsiniral. Baje bo odstopilo še več ministrov in bo treba sestaviti novo ministristvo.

Carigrad, 7. avgusta. Podpredsednik parlamenta Falaat-bei je bil imenovan notranjim ministrom.

Carjev obisk.

Carigrad, 7. avgusta. Sultan Mehmed se bo peljal carju do Dardanel nasproti. Sultana bodo spremljali prestolonaslednik, veliki vezir in mnogi višji uradniki. Car bo baje tudi stopil na suho in bo tri dni prebival v gradu Beilerbei ob azijskem obrežju Bospora.

Kreta.

Dunaj, 7. avgusta. V tukajšnjih političnih krogih vlada glede Krete pesimistično naziranje. Grožnja, da bo dobil turški poslanec v Atenah dopust, če Grška ne bo izrecno izjavila, da nima nobenih postranskih namenov glede Krete, sicer se ni ultimatum, karakterizira pa vendar prav ostro celo situacijo. Vse bo odvisno od tega, kakšen odgovor bo dala grška vlada na turške zahteve.

Dunaj, 7. avgusta. Turški poslanec bo najbrže zapustil Atene; to sicer se ne pomenja prekinjanja diplomatskih stikov, vendar pa je to važen korak, od katerega ni več da leč do popolnega diplomatskega razdora, katerega posledica bi lahko bila vojna.

Dunaj, 7. avgusta. Jutri pošlje grška vlada Turčiji na spomenico odgovor, v katerem povdarja, da je Kreta deponitum štirih vlastij-pokrovitelj, zato bodo te morale izreči odločitev ne pa Grška. Grška vlada se je že obrnila na štiri vlastij-pokroviteljice, da razrešijo konflikt.

Carigrad, 7. avgusta. Sem je prišel Cil-es-Sultan, ki je bil doslej v prognanstvu v Evropi; ker je njegova mati bila neenakopravna, je bil od prestola izključen; zdaj pa ga hoče reklamirati zase.

Perzija.

Teheran, 7. avgusta. Princa Cil-es-sultana je revolucionarni odbor v Mendiskih gorah ujel.

Španija.

Notranji položaj.

Paris, 7. avgusta. V tukajšnjih političnih krogih se smatrajo vesti, da je dinastija v nevarnosti, za pretiranje. Vsekako je pa položaj resen, ker bi eventualni nesrečni konec vojne v Maroku imel dalekosežne posledice, morebiti celo padeč monarhije.

Paris, 7. avgusta. »Matin« piše, da se bo v najkrajšem času vršil welting karlistov.

Melina, 7. avgusta. Španske čete so v zelo kritičnem položaju. Sovražne čete, ki se vedno bolj večajo, ne dajo Špancem miru ne po noči ne po dnevi. Izgube na španski strani so silno velike, toda jih zatajujejo.

Madrid, 7. avgusta. Vrhovni poveljnik Mavrov pred Melilo Kaid-Kalde je teško ranjen.

Spor med Japonsko in Kitajsko.

Tokio, 7. avgusta. Japonska je obvestila velesile, da hoče prezidati železnico Antung-Mekden; Kitajska je proti temu protestirala, vendar se je vključno temu z delom že pričelo. Železnica, ki je bila doslej vojaška, naj bi bila v bodoče vsem narodom — odprta trgovinska in prometna železnica.

„Velezdajniški“ proces v Zagrebu.

Na sobotni razpravi se je državni pravdnik pritoževal, da mu zagovorniki očitajo zvezo s svedokom Schmidom, o katerem je druga priča Radovanović izpovedal, da je plačal detektiv državnega pravdnistva. — Med zagovorniki in drž. pravdnikom je prišlo na to do ostrega konflikta, koncem katerega je Accurti prošil zagovornike za — oproščenje.

Dr. Hinković: Lansko leto je izdal graščak Mirko pl. Pasačić knjižico pod naslovom »Nastičevica«. V tej knjižici Pasačić piše, da mu je general Steeb rekel, da so Raucha na dvoru zelo dobro sprejeli in da je baronu Rauchu vlada že pred enim letom, ob priliki neke avdience, napovedala, da bodo začeli preganjati Srbe na Hrvatskem. Predlagam torej, da se pozoveta kot svedoka general baron Steeb in graščak Mirko pl. Pasačić. Nastič je v svoji izpovedbi naglašal, da je bil »Slovenski Jug« v korespondenci z Budo Budisavljevičom, Svetozorom Pribičevićem in Jovanom Banjaninom. Ta trditve je neresnične. Zato predlagam, da se pozovejo za priče poslanci Budisavljevič, Pričević in Banjanin. Dalje je Nastič trdil, da obstoji v srbski vojski revolucionarna organizacija. V tem oziru predlagam, naj se zasliši za pričo Jovan Milanković, tajnik srbskega ministristva zunanjih poslov. Nastič je pred sodiščem izpovedal, da je on napisal brošuro »Jezuitje v Bosni« in da mu je gradivo za to brošuro dal Gaga Lesić, tajnik nadškofa dr. Stadlerja. Ta Lasić mi je poslal iz Trsta pismo, v katerem mi javlja, da ima važne stvari povedati pred sodiščem. Lesić je snoči prispel v Zagreb in me je posetil, da to sporočim sodišču.

Predsednik: Jaz mu nisem poslal poziva.

Dr. Hinković: On sam je prišel semkaj.

Predsednik: Radi nas bi še nadalje ostal v Rusiji.

Dr. L. Mazzura: Saj to vemo. Dr. Hinković: Predlagam, da se pozove Lesić pred sodišče in ga zasliši o tem, kako sta Nastič in dr. Dimitrijevič prišla do dokumentov, ki so vporabljeni v brošuri »Jezuitje v Bosni«.

Nekoč je prišel Nastič k Lesiću in mu rekel, da nekdo čaka nanj na ulici. Prišedši na ulico, je Nastič Lesića povabil v voz in ga peljal v bolnico, kjer ga je čakal dr. Dimitrijevič. Tu sta Nastič in Dimitrijevič prigovarjala Lesiću, naj jima izroči dokumente, ki jih ima v rokah o dr. Stadlerju. On jima je dal te dokumente pod pogojem, da se rokapis brošure pred tiskom pokaže njemu. Nekega dne je dr. Dimitrijevič njemu pokazal rokapis brošure »Jezuitje v Bosni«. Ko si je približje ogledal rokapis, je spoznal, da ta rokapis ni niti Nastičev, niti Dimitrijevičev, marveč enega izmed najvišjih uradnikov bosanske vlade. Pri tej priliki je Nastič pokazal Lesiću tudi pet bankovcev po 100 kron ter rekel, da mu jih je dal isti visoki uradnik bosanske vlade. Ker ostane Lasić samo par dni v Zagrebu, predlagam, naj se ga nemudoma pozove k sodišču. in se ga zasliši.

Predsednik: Vsebinsko teh predlogov moram najprej predočiti svedoku Nastiču. Šele potem bo senat sklepal o teh predlogih.

Po krakem odmoru je dobil besedo zagovornik dr. Leo Mazzura, ki je med drugim izvajal to-le: Predlagam, da se od tržaške policije preskrbi uradno potrdilo o Nastičevem potovanju na Cetinje. Nastič je takrat potoval na Cetinje pod pokroviteljstvom avstrijske policije. Dunajska policija je ob tej priliki poslala tržaški to-le brzojavko: »Georg Nastič wird heute abends unter dem Namen Wilhelm Lang nach Triest kommen. Er reist nach Cetinje«. Nadaljni moj predlog meri na to, da dokazem, da je bil Nastič agent provokateur. Lansko leto so v Zagrebu

svetirali v častniški uniformi nekega Radivojevića. Ta Radivojević je bil nastavljenec avstrijskega tiskovnega urada v ministristvu zunanjih poslov. Kot tak je bil v zvezi z Nastičem in Steinhartom. Zaradi tega je padel nanj sum, da je tudi on nabiral gradivo za »velezdajniški« proces. On se hoče oprati tega suma. Zato on zatrjuje, da bo dokazal, da je neka gospoda v Zemunu nameravala aranžirati več atentatov, da si s tem zasluži denarja. Neki Cvetko Frkinč je bil nastavljen v turškem poslanstvu v Belgradu. Tam je nekaj ukradel in pobegnil v Zemun. Tu ga je dal šef policije aretirati. V zaporu je bil samo par dni. Nato je šel na Dunaj, kjer je postal tajnik nekega albanskega društva. Tu je našel nekega dijaka Kuželja, ki ga je poslal v Karlove vane, kjer je bival na letovišču srbski minister dr. Milovanović. Kuželj je dr. Milovanoviću priobčil, da se s strani avstro-ogrškega ministristva pripravlja atentat na kralja Petra. Dr. Milovanović ni verjel Kuželju, vendar pa je napisal pismo srbskemu poslaniku Simiću na Dunaju ter izročil to pismo Kuželju. Ker je Frkinč uvidel, da ne more dobiti denarja od dr. Milovanovića, je poslal Kuželja v Belgrad, Milovanovićevo pismo pa je izročil šefu dunajske kriminalne policije Stuckertu, kateremu je obenem naznanil, da se pripravlja s srbske strani atentat na cesarja Frana Josipa.

Nato je avstrijsko ministristvo zunanjih del poslalo Radivojevića v Zemun, kjer je našel Frkinča in Steinhartda. Neki Jeftović je bil poslan v Srbijo, kjer so ga zaprli kot avstro-ogrškega vohuna. Posrečilo se mu je pobegniti v Zemun in od tukaj na Dunaj. Tu je pripovedoval, da je prestolonaslednik Gjorgje sklenil, najeti več ljudi, da izvrše atentat na cesarja Frana Josipa. Radivojević je Jeftovića odvedel k svojemu šefu, kateremu je Jeftović ponovil svojo pripovedko ter se izjavil za pripravljenega, da preskrbi v dokazstvo trditve neko pismo prestolonaslednika Gjorgja. Radivojević je nato dobil primerno vsoto denarja ter je odpeljal Jeftovića v Zemun v svrhu, da tam preskrbi potrebne dokaze. Tu je Jeftović pisal prestolonasledniku Gjorgju ter ga vprašal, ako vstraja pri tem, da naj on (Jeftović) stori to, kar mu je naročil. Kraljević mu na to pismo ni dal odgovora. V tem času je dobil načelnik dunajske policije iz Trsta brzojavko, da je Steinhart tjakaj sporočil, da so prekorčili mejo srbski ustaški vojvoda Gjorgje Skopljanec in drugovi, da izvrše atentat na cesarja Frana Josipa.

Predsednik: Ne morem dovoliti, da bi o tem še nadalje govorili!

Dr. L. Mazzura: Dobro, bom takoj stavil svoj predlog. Naj se v teh dejstvih zaslišijo kot priče: zemunski policijski šef Ziga Maravić, Nikola Popović, zaupnik avstro-ogrškega ministristva zunanjih poslov, načelnik dunajske policije Stuckart, srbski podkonzul na Dunaju Čudić in končno Milan Radivojević.

Nato sta zagovornika dr. Gaj in dr. Lukinić predlagala še dolgo vrsto najrazličnejših novih prič.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 9 avgusta.

+ Liberalni uradniki v klerikalnih službah. Kadar bi se klerikalci radi pokazali, kako so tolerantni in pravični, pa začno pripovedovati, da imajo pri klerikalnih zavodih celo liberalce v službi. Seveda, če bi jih kdo vprašal za imena teh liberalnih uradnikov v klerikalni službi, bi prišli v največjo zadrego. Saj je res, da so dostikrat iskali med liberalci uradnike za svoje zavode in še prav veselili so bili, če so jih dobili, saj niso imeli nič svojih ljudi in si niso mogli drugače pomagati, kakor da so vzeli liberalca. Šele lani so morali prav lepo prositi nekega gospoda, ki je bil celo sotrudnik našega lista, da je sprejel pri njih službo. Seveda bi na vsa taka mesta stokrat raje posadili klerikalca, kakor pa liberalca, a kaj, ko nimajo sposobnih ljudi. Kar pa so ujeli liberalce, da so šli k njim v službo, ti niso več liberalci, ti so vsi radi ali neradi presedlali, ker vedo, da bi jim bilo službovanje neznosno. Saj ve vsak, kako je v klerikalni službi. Kako netolerantni in nasilni so klerikalci napram svojim uslužbenecem, priča slučaj nekega uslužbenca »Katoliške bukvarne«. Pri običinskih volitvah je glasoval za napredne kandidate in bil — še tisti dan iz službe odpuščen. Tako je službovanje pri klerikalcih. Lahko se reče: vsi uradniki klerikalnih zavodov so bili nekdaj liberalci, a njihova služba je zahtevala od njih, da so postali klerikalci. »Slovenec« ne govori resnice, trdče, da je pri klerikalnih zavodih mnogo liberalcev; nobenega ni tam, vsi so bili liberalci, a niso več, vsi so pri različnih klerikalnih organizaci-

jah in kar je odločeno, vsi brez izjeme volijo s klerikalci. Resnica pa je, da so se le nekateri izmed njih aklimatizirali med klerikalci, drugi se nič prav dobro ne počutijo v klerikalni družbi. Dejstvo je namreč, da je to, kar se imenuje slovenska družba v Ljubljani vseskozi naprednega mišljenja in da mora vsak, kdor hoče občeševati v slovenskih meščanskih krogih, se približati liberalcem, drugače je izključen iz družabnega življenja, kajti pri klerikalcih je čisto nemogoče, da bi našel sebi primerne družbe. To je vzrok, da hodijo različni klerikalci na napredne priredbe in radi občešujejo z liberalci. — Saj liberalci jih prav nič ne iščejo in jih tudi nič kaj radi ne vidijo, a ni se jih mogoče ubraniti. Smešno pa je, da proglašajo »Slovenec« te ljudi za liberalce. Ti ljudje se delajo napram liberalcem kolikor toliko nevtralne, a le da bi imeli pristop v slovensko družbo, da bi ne bili osamljeni, saj med nemškutarje vendar ne morejo, klerikalci pa jim ne morejo ničesar nuditi. Toda vsa ta nevtralnost ni vredna piškavega oreha, je le simulirana, kajti kdor je v klerikalni službi, ta mora hočeš ali nočeš, biti klerikalec in plesati tako, kakor piškuje klerikalni matadorji in zato je samo smešno, če kriče klerikalci, da imajo v svoji službi liberalce.

+ Deželni zbor tržaški. Odgovor vlade na dr. Rybařovo interpelacijo.

V petek zvečer se je bil sešel zbor tržaški k svoji drugi in ob enem zadnji seji svojega prvega zasedanja. — Od 80 poslancev se jih je vdeležilo 66, deset se jih je opravičilo, mej temi tudi poslanec dr. Rybař. Sejo je otvoril starostni predsednik Budinich, na kar je tajnik dr. Arra predčital zapisnik zadnje seje. Verifikacijski osek je predlagal, da se odobri vse izvolitve poslancev, kar je bilo enoglasno sprejeto. K besedi se oglašili vladni zastopnik, namestništveni svetnik Lasciac, ki je odgovoril v imenu vlade na interpelacijo, stavljenjo v prvi seji od poslancev dr. Rybařa in tovarišev na namestnika. — Vladni zastopnik je izjavil, da kolesarsko društvo »Liberi et Forti« svoje dirke, ki se je vršila dne 18. julija, ni prijavilo — kakor je to predpisano — pristojnim političnim oblastem, t. j. namestniškemu svetniku in okrajnima glavarstvom v Sezani in Gradiški, zato te oblasti tudi niso mogle odrediti nikakih varnostnih odredb, katere so potrebne, ako se dirka po javnih cestah in spravlja nevarnost javnih promet oseb in voz. Zebli so bili blizu Nabrežine res potrošeni, ali oblast ni mogla dobiti krivcev. — C. kr. okrajno glavarstvo v Sezani pa popolnoma izključuje, da bi bilo to storilo domače ljudstvo, katero meščanov še nikdar nadlegovalo ni, ako tudi trumoma hodijo na Kras, vozarijo z bicikli in avtomobili. Da bi se bilo bicikliste dejansko napadalo in jim podstavljalo vozčke, ni bilo možno konstatirati niti enega konkretnega dokaza. Edini slučaj, ki se je dal konstatirati, je bil, da sta blizu Opčin po nesreči trčila dva kolesarja skupaj, padla oba s koles in se poškodovala na kolenih. Uradna preiskava torej ni mogla konstatirati niti enega slučaja, da bi bili Kraševci in okoličani napadli kolesarje. Dr. Slavik se je v imenu slovenskih poslancev zahvalil na vljudnem vladnem odgovoru, kateri jasno karakterizuje postopanje italijanskega časopisa nasproti Slovincem o priliki kolesarske dirke. — Prečitani so bili trije nujni predlogi socialnih demokratov. Socialist dr. Pucher je strastno napadal obstrukcioniste v državnem zboru. Rekel je, da so češki agrarni obstruirali radi denarja, slovenski klerikalci pa radi želje po ministrskih portfeljih. Obstrukcija, da je bila atentat na parlament, posebno sedaj, ko se je šlo za zelo važne in koristne zakone in rešitev vprašanja italijanske univerze. — Poslanec dr. Mrak je izjavil, da bo glasoval proti nujnosti predloga, ker ga zelo malo briga, kaj se sedaj godi na Dunaju. Parlament tudi čedredno deluje, za Trst nikoli nič ne stori. Ista je z italijansko univerzo. Nemške stranke so le tedaj pro, ko vidijo, da je to vprašanje onemogočeno, drugače so pa vedno proti. — Dr. Mrak je zaklical socializmom, naj vendar že tudi oni prično rušiti enkrat reakcionarno vladno, proti kateri imajo vedno polna usta »gorkih besedi«, a nobenega dejanja. Dr. Mrak je pripomnil, da je načelno proti obstrukciji. Ali ako se obsoja obstrukcija enih, se mora obsojati tudi obstrukcija drugih. Morda se je pa le zato sedaj toliko proti obstrukciji, ker obstruirajo Slovani. Res je, da je zelo potrebno, da bi parlament delal, ali sedanjí njegoví krizi niso krivi samo obstrukcionisti, temveč vse stranke, ki so v večnem medsebojnem prepiru. Slovinci so tudi za kompromis mej narodi, ali ne za takšen kompromis, ki ima za nas samo ponižanje. — Kar se tiče laškega vseučiliškega vprašanja, je vam naše stališče znano, da namreč v nas ne najdete prijateljev, dokler sami ne

turnim zahtevam in stremljenjem. Nujni predlog dr. Pucherja je bil na to z vsemi protiglasovalci socializma, mej tem, ko sta bila soglasno sprejeta nujna predloga Pereza in Spazzala glede sistiranja carine na žito in krmo, kakor tudi glede takojšnjega sklepanja trgovinskih pogodb z balkanskimi državami ter glede uvedanja splošne, enake in proporcionalne volilne pravice za deželni zbor in mestni svet tržaški. Na to je predsednik ob pol 10. zaključil sejo in proglasil to zasedanje deželnega zbora kot zaključeno. Na Velikem trgu sta bili dve grupi in sicer ena socialdemokratov in ena italijanskih liberalcev, ki so prirejali svojim poslancem ovacije. — Policija je obe grupi razdelila, da ni prišlo do spopada in daljnjih demonstracij.

— **Ravnatelj drž. železnice v Trstu,** dvorni svetnik Ruff je umirovljen na lastno prošnjo. Ni bil sicer poseben prijatelj Slovencev, a časih bi se bilo vendar dalo z njim govoriti, ko bi ne imel toliko slabih, zagrnjenih nemško - nacionalnih svetovalec. Kdo bo njegov naslednik, še ni gotovo. Posebno se peha za nasledništvo sorodnik in intimni prijatelj dr. Egerja, strupeni nacionalce Seemann. Pri imenovanju Ruffovega naslednika se pokaže, koliko so vredna zagotovila ministrskega predsednika Bienenrtha, da bo vlada vedno objektivna in pri nastavljanju uradnikov vedno upoštevala narodnost prebivalstva v dotičnem okolišju.

— **Novi tržaški župan.** Danes popoldne je imel novoizvoljeni tržaški mestni zastop kot občinski svet sejo. Na dnevnem redu je bila volitev župana in dveh podžupanov. Kamoristična kandidira za župana odvetnika Valerija, ki je bil doslej drugi podžupan. Mož sicer ni bojevit, a odurnega obnašanja. V občinskem svetu je toliko let ni nič govoril, da se ljudje že več ne spominjajo, če je sploh kdaj usta odprl. Valerio bo pač samo orodje v rokah lahonske večine. Za prvega podžupana je določen dr. Richelli, za drugega podžupana pa duševni vodja lahonske stranke advokat Dr. Durant, ki hoče med Lahom igrati tisto ulogo, ki jo je igral toliko let pokojni Venezian. — Kandidatje lahonske stranke za predsedstvo so karakterističen izraz razmer, ki so nastale v mestnem svetu. Kvantitativno je mestni svet večji, kakor je bil prej, kvalitativno še slabši. Nič tega ne izpričuje boljše, kakor dejstvo, da je lahonska stranka morala sprejeti med svoje voditelje estarijskega kričarja Banellija, ki je prav navadna govedina. Svoj čas so lahji sami Banellija ven vrgli — odaj pa, ko je po zaslugi Slovencev v III. razredu propadel, so ga morali kandidirati v I. razredu! Z današnjim dnem zapusti mestno palačo dosedajnji župan dr. Sandrinelli. To je bil pravi gentleman; seveda so ga držali Lahoni v kleščah, a kadar je mogel, je tudi Slovencev v gospodarskih rečeh šel nekoliko na roko. Poslovil se je tudi od slovenskih poslancev ter izjavil, da jim je hvaležen za način, kako so napram njegovi osebi postopali in da jim ohrani najlepši spomin.

— **Druga obravnava v znani aferi Aistrich - Woschnagg** določena je dne 16. avgusta t. l. pri okrajnem sodišču v Celju ter se bode vršila v tamojšnji porotni dvorani. — To bo pač »spektakel« in zato je treba več prostora!

— **V Vojniku pri Celju** vršile so se minoli teden občinske volitve. — Slovenci se jih niso udeležili. Med izvoljenimi »Nemci« figurira tudi Jos. Kerschutnik (!) nadučitelj na slovenski okoliški šoli vojniški. In tak renegat naj vzgojuje našo dečo! Pač žalostno.

— **Iz šolske službe.** Imenovani so za nadučitelje: Jos. Petrič iz Črešnjeve v Stopiče, Ivan Lokar iz Dobljeh v Hrušico pri Ljubljani, Alojzij Marok iz Hinj v Nemško vas pri Trebnju, Jos. Mitelčič iz Sel pri Semberku v St. Lovren ob Temenici, Jos. Bregar v Zgornji Šiški; — za šolske voditelje: Alojzij Koprivec na Robu, Fr. Lončar na Rakitni; Jos. Zbanič iz Zdihevega v Nemški Loki; Jos. Tavželj iz Čemšenika v Radomlju; — imenovane, oziroma premeščene so učiteljice: Ana Pfeifer iz Mozlja v Toplo reber, Ana Vavken na Bučki, Emilija Volk na Raki, Marija pl. Kleinmayr iz Horjula v Smartno pri Kranju, Ivana Premelč iz St. Jerneja v Veliki trn, Amalija Tomec iz Sv. Križa na Žalno, Marija Benedek iz Planine v Kranjsko goro. — Upokojena sta začasno Josip Windisch, nadučitelj v Lienfeldu in Ana Fabjan v Semiču. — Iz šolske službe je odpuščen Jos. Kikel v Hoheneggu na Kočevskem.

— **Posebne učiteljice ženskih ročnih del.** Ker deklice na mnogo enorazrednicah ne dobivajo nobenega pouka v ženskih ročnih delih, je deželni šolski svet s pritrditvijo de-

vijo posebne izprašane učiteljice za ženska ročna dela v Črnomlju, v Postojni, v Vipavi, na Grosupljem, v Kresnicah in v St. Gotthardu. Te bodo oskrbovale ženska ročna dela po bližnjih enorazrednicah.

— **Razširjenje ljudskih šol.** S prihodnjim šolskim letom se razširijo naslednje šole: Vič v štirirazrednico s tremi paralelkami; Vrhnik v štirirazrednico z dvema paralelkama; Spodnja Šiška v štirirazrednico s 6 paralelkami; Sostro v štirirazrednico; v Ribnici dobi deška petrazrednica eno paralelko, deklška šola se pa razširi v štirirazrednico z eno paralelko, deklška šola v Novem mestu se polagoma razširi v petrazrednico in s to se združi višja deklška šola, ki jo bodo oskrbovale šolske sestre. Stroške bo nosila Cimbasova ustanova. Izredna šola na Planini nad Jesenicami se izpremeni v pravilno enorazrednico.

— **»Družbi sv. Cirila in Metoda«** je volil dne 22. julija t. l. umrli g. Ivan Lokar pri Gorici K 400. Časten spomin blagemu rodoljubi! — Poslala je »Družbi« I. slovenska založba čaja »v Ljubljani (Rožna ul. 41) prvi prispevek od družbenega čaja K 50. To bode zopet nov vir družbenih dohodkov. Čaj te zaloge priporoča vže njegova kakovost, vsled katere si je pridobil v kratkem času prav dobrih odjemalcev, priporoča ga pa tudi to, da dobiva od njega naše edino vseslovensko obrambno šolsko društvo gnotnih prispevkov. — V 14 dne 65 kron je pridobil nabiralnik »Družbi sv. Cirila in Metoda« v znani rodoljubni gostilni g. Matije Dolničarja v Smartnem na Posavju. Ta vsota svedoči, da posebno imenovano gostilno zavedni rodoljubi, svedoči pa tudi priporočljivo o res izbirni gostilni Dolničarjevi, čemur dajejo spričevanje tako mnogi in inteligentni gostje. G. Dolničarju in njegovim častitim gostom: Srčna hvala! — Iz Amerike je poslala podružnica »Družbi sv. Cirila in Metoda« iz New Yorka, ki se je ustanovila dne 4. julija t. l., 200 K. Kmalu se ustanovi v Ameriki podružnica št. II. in III. Živeli slovenski rodoljubi v Ameriki!

— **Družbi sv. Cirila in Metoda** je podarila gospa Pavla Masicheva iz Trsta 10 K mesto venca na krsto pokojnega g. Viktorja Herena. Srčna hvala!

— **Za družbo sv. Cirila in Metoda** je v lanskem letu nabral naš list 11.935 K 34 v, vsi drugi slovenski časopisi pa skupaj 903 K 72 v.

— **Odlični gost.** V Ljubljani se mudi prof. Tad. Stan. Grabowski iz Krakova, odlični literat, ki je priobčil mnogo lepih spisov o južnih Slovanih v poljskih revijah in se je oglašil tudi v »Ljublj. Zvonu«. Ker se klerikalci trudijo na različne načine, da bi Poljake napadeno informirali o slovenskih razmerah, je prof. Grabowski prišel nalašče v Ljubljano, da spozna slov. napredno stranko in da Poljake informira o slov. naprednjakih.

— **Častni večer slovenski sokolski tekmovalni vrsti iz Luksemburga.** V soboto zvečer so priredili Sokoli skromen, a toliko prislejši sprejem domov se vrnivšim svojim tovarišem iz Luksemburga. V »Nar. domu« so se zbrali malodane polnoštevilo »Ljubljanski Sokoli«, »Sokol I. in II.«, »Sokol« iz Viča in »Šišenski Sokoli« z naraščanjem. Galerija sokolske telovadnice je bila polna narodnega občinstva, ki je skupno s »Sokoli« priredilo vstopivšim luksemburškim tekmovalcem buzo ovacijo. V imenu »Sokolske zveze« je prvi pozdravil tekmovalno vrsto brat-starosta, dr. Oražen. Z velikim pričakovanjem in neko plahostjo smo čakali prvega poročila iz Luksemburga, je rekel govornik, kajti Slovenci so stali v borbi z največjimi in najbolj razvitimi narodi. Vendar je bil uspeh slov. vrste nad vse časten, pribojerna je nova slava slov. Sokolstvu in slovenskemu imenu v svetu. Po nagovoru je odlikovalo slov. Sokolstvo svoje brate-zmagovalce s priprostim lipovimi veni, prepletenimi s slovenskim trobojnim trakom. Ne z ziatom in srebrom, z navadnim zelenjem, kot nekda Grki v Olimpiji so, izkazali slov. Sokoli zmagalcem največjo čast. Ko so se plegli navdušeni Na zdar! klic, je vodnik zmagovalne vrste dr. Murnik, vesolja prevzet povzel besedo ter se v iskrenih besedah zahvalil na pozdravu z opravičbo, da iznenadeni vsled tako častnega sprejema, niso prišli v kroju, ter končno povdarjal, da jim je v največjo zadoščenje priznanje truda s strani Sokolstva. Nato so odkorakala zbrana sokolska društva in mnogo občinstva v hotel »Tivoli«, da se v prijateljski družbi pogovore s tekmovalci. »Sokol I.« je otvoril sestanek s pesmico »Slovence sem«, ki je, kakor druge, ki jih je pel med odmori, n. pr.: Aljažev: Na dan, z lepim samosplovom, »Liepa naša domovina«, »Triglav« in dr., pridobila »Sokolu I.« vse priznanje za

poenemanja se v drugih sokolskih društvih. Vrsto govorov je pričel brat dr. Oražen, ki je napil bratu dr. Murniku, očetu ideje, nastopati na mednarodnih tekmah. Več struj je med slov. Sokolstvom — ne njemu na škodo — a ta je priborila sedaj Slovencev nevenljivo slavo. Navdušeni »Na zdar« klici so zagrmeli v čast bratu dr. Murniku, ko je dr. Oražen končal svoj govor. Drugi govornik je bil brat podstarosta slov. »Sokolske zveze«, dr. Švigelj. Izrekel je obudovanje energiji tekmovalcev, ki je dosegla, da so slovenski Sokoli med telovadci drugih narodov enaki med enakimi. Uspeha pa niso dosegli samo pred svetom, uspeh so dosegli tudi v naših srih in vsi, ki se niso mogli udeležiti tekmovalja, vežejo sedaj svojo voljo z njihovim delom, kar nas sme utrdjati v nadi, da bo zavirla sokolska zastava pred vsemi Slovani in da bodo ti dovedli Slovence med prve v Evropi. Obema predgovornikoma se je zahvaljeval brat dr. Murnik. Zatrjeval je veselje tekmovalcev ob tej slavnosti in priznal, da jih je le ljubezen do slovenske domovine predčasno privedla nazaj, vsled česar je bil onemogočen nameravani slovesen pozdrav na kolodvoru. Opisal je, kako znajo v Luksemburgu ceniti slovenski narod, da so bili njim na čast samoslovenski napisi in so se pele slovenke pesmi. Ko je končal, je povsod odmevala vseslovenska himna »Hej Slovane!«, katero je pelo vse stoje. Po tem se je pričel razgovor s tekmovalci, ki so povedali marsikatero dogodbo s potovanja in iz Luksemburga. Šele s pozno nočjo so se razhajali udeleženci praznovanja zmage velikega sokolskega dela, ki je uvrstil Slovence med najnaprednejše narode. Naj bi rodilo obilo posnemanja in nove zmage!

— **Slovenske šolske knjige.** V zadnji seji deželnega šolskega sveta je predlagal g. prof. Jarec, naj poskrbi deželni šolski svet, naj se vendar že enkrat reši vprašanje o slovenskem pravopisu, ki dela zljaj na šolah toliko zmešnjave. Čuje se, da akt o Levčevem slov. pravopisu leži že deset let neršen v naučenem ministrstvu. Dalje naj poskrbi dež. šolski svet, da se spiše na podlagi odobrenega pravopisa nova kratka »Slovenska slovnica za srednje šole«, ker je Sketova preobširna in nerabna.

— **Izpraznjena srednješolska mesta.** Od 30. mal. srpana do 8. vel. srpana so bila razpisana sledeča mesta: Ravnateljstvo mesto: Knittelfeld (r. 25. VIII.), Komotau (uč., 25. VIII.), Guralumorg (g., 31. VIII.). Zgodovina-zemljepisje: Svitava (r., 20. VIII.). Prirodopisje: Dunaj VIII. (r., Ng. m. c., 10. VIII.). Suplature (prošnje se naj vpošljejo ravnateljstvu dotičnega zavoda): Römerstadt (r., Fr. G., celoletna suplenta 21. VIII.), Znojmo (r., M. Nl., celoletna supl., 25. VIII.), Celovec (r., H., celoletna supl., 31. VIII.), Dunaj XIII. (r. mesto telovadnega asistenta z 22 tedenskimi urami, 15. IX.). — Kratice in znaki kakor navadno.

— **Tabor narodnega delavstva,** kakor se je zvala prva delavska prireditve narodnega delavstva, se je vršil večeraj popoldne na vrtu in v areni »Narodnega doma«. Veselica je v vsakem oziru izborna vsela in vsestransko zadovoljila, zakar je rediteljem in celej organizaciji vsekakor čestitati. Natančno poročilo sledi jutri.

— **Umrl je** v soboto višji revident juž. žel. g. Viktor Heren; pogreb je danes ob 5. popoldne. N. v m. p.

— **Slavnost št. viškega Sokola.** V klerikalnem Št. Vidu, kjer stoje škofovi zavodi, je večeraj slavila sokolska misel svoje zmagoslavje. Dasi se je z vseh strani, celo s prižnice hujskalo ljudi, naj se ne vdeležijo sokolske slavnosti, vendar ta agitacija ni mnogo zalegla, zakaj na stotine domačega ljudstva se je vdeležilo prireditve ter se na svoje oči prepričalo kako podli in neosnovani so vsi napadi na sokolstvo. Na Št. Vid se je dostojno pripravila na slavnost. Z mnogo hiš so vihrale slovenske trobojnice, po cestah so bili postavljeni maji, pri vходу v vas pa slavoloki s sokolskim pozdravom »Na zdar!« Prvi gostje so prišli že dopoldne. Bila sta to bratska Sokola iz Škofje Loke in Tržica. Pri sprejemu na kolodvoru so skušale demonstrirati Marijine device, ki jih je peljal na Višarje župnik No, Sokoli, so to uprizorjeno demonstracijo ignorirali povsem, kar je bilo popolnoma na mestu. Popoldne so došli: vsa tri sokolska društva iz Ljubljane, Sokoli z Viča, Kamnika, Vrhnik, Radoljice in neštivilna množica rodoljubnega občinstva od blizu in daleč. Po prisrčnem sprejemu so odkorakali Sokoli na slavnostni prostor, kjer jih je z navdušenimi Na zdar klici pozdravilo tamkaj zbrano občinstvo. Prva točka sporeda je bila telovadba. Sokoli in naraščaj so nastopili najprvo s prostimi vajami in na to vajami na orodju. Telovadili in izvajali

so prvo vajo z ono preciznostjo in izvežbanostjo, ki smo jo v zadnjem času že navajali občudovati pri naših Sokolih. Občinstvo je z največjo pozornostjo sledilo telovadbi ter s ploskanjem in glasnimi klici priznanja dajalo duška svojemu občudovanju vrlim telovadcem. Po telovadbi se je razvila živalna prosta zabava. Za jed in pijačo je bilo preskrbljeno v lično opremljenih paviljonih, kjer so marljivo in požrtovalno stregle vrle narodne gospe in gospodične iz Št. Vida in okolice. Za duševni užitek je skrbel slavnostni »Žirovnikov pevski zbor«, ki je nevtudno in z njemu lastno preciznostjo pel najlepše naše narodne pesmi. Pevski zbor »Sokola I.« iz Ljubljane in društvena godba iz Gorice, ki je neumorno svirala skoro izključno same slovenske in slovanske komade. Prireditve se je zaključila z največjim vspehom, da je lahko mladi št. vidski Sokol na njo ponosen. Zato kličemo vrlim Št. Vidčanom: Vztrajajte, neupogljivo na poti, ki ste jo nastopili, in prišel bo čas, ko bodo tudi iznad Št. Vida izginili črni oblaki!

— **Telovadno društvo »Sokol«** na Viču priredi skupno s podružnicami družbe sv. Cirila in Metoda istotam v nedeljo, 5. septembra t. l. veliko ljudsko veselico, združeno z javno telovadbo. Na to opozarjamo vsa sl. bratska društva z danes. Natančni spored se pravočasno objavi.

— **Surovost domžalskega postajenačelnika.** Odlični naš somišljenik nam piše: Včeraj popoldne je kupil na domžalskem kolodvoru za vlak, ki odhaja ob 5. uri 28 min. v Ljubljano, deček Alojzij Andrejka iz Rov zase in za svojega tovariša dva vozna listka do Tavčarjevega dvora. Vračala sta se z nedeljskega dopusta v Št. Vid, kjer se učita pri gosp. Erjavcu mizarstva. Andrejka, deček odkritega in inteligentnega obraza, je plačal vozno s krono, nakar je prišlo nazaj 40 h. Ta denar je pozabil pri linici in postajenačelnik ga je poslal po svojem sinku, ki naj ga izroči onemu, ki ga je pozabil. Sinko je prišel v čakalnico, prašal, čegav je denar in Andrejka se je oglašil. Tedaj je postajenačelnik zaprl linco in tekel v čakalnico, kjer je začel neusmiljeno udrihati po dečku Andrejki. Takrat pa se je dvignil grmeči glas ljudstva in ta je od uradnika zahteval pojasnila, zakaj tepe mladoletnega človeka; če je kaj zakrivil naj ga pridrži in pokliče orožnike, ki jih je v Domžalah dosti; ali tepsti on ne sme nikogar. Nastal je hrumen prepir zaradi dečka, oblitega s solzami, sramu in bolečin. Hvala vam, dobre mehke ženske in vam, usmiljeni moški, zakaj vsi ste stali na strani Alojzija Andrejke! Ko je načelnik videl, da ni naletel na ljudi z omejenim podložniškim razumom in srcem, se je potepel v svoj prostor in odprl linco. In spor se je nadaljeval. »Tam je Beswerdebuch... napišite... me bo veljalo kronco... nič več... samo eno kronco!« — Ta je dobral Torej če napišemo v pritožno knjigo, odmerijo za takšen surov napad samo eno kronco kazni. Naj si obdrži tisto kronco! — Kaj pa bi se zgodilo učitelju, ki bi naložil porodnemu otroku v šoli pri zaprtih vratih med štirimi stenami toliko trdih zaušnic? Niti vojaški gospodje ne smejo tako prete pavati svojega moštra, visoki domžalski gospod pa sme javno izvrševati stroge kazni! Ja nič se mu ne bo zgodilo. Andrejka, njegov oče občinstvo, vse se bo zadovoljilo že s tem, da je stvar prišla v »sajtenge«. Fejl!

— **Društvo za otroško varstvo in mladinsko skrb v sodnem okraju Kamnik** priredi dne 17. t. m. ob 4. uri popoldne svoj občni zbor v sodni razpravi dvorani z nastopnim dnevnim redom: 1.) Poročilo društvenega odbora, 2.) volitev zapisnikarja in enega preglednika računov, 3.) različnosti.

— **Na Bledu priredita** v sredo, dne 11. t. m. brata Anton in Ivan Trost koncert v dvorani »Zdraviškega doma«. Začetek koncerta ob 8. uri zvečer. Slavno občinstvo se uljudno vabi, da podpira mladeniča v njih umetniškem stremljenju.

— **iz kakih ljudi se rekrutira hrastniško nemštvo?** Pišejo nam iz Hrastnika: Prejšnjo nedeljo se je vršila v tukajšnji šulferajnski šoli ultragermanska slavnost. Med drugimi čistokrvnimi Nemci se je taiste udeležil tndi Poljak g. Wend, obratni asistent pri hrast. premogokopu. G. Wend, ali ne čutite slovenske krvi v sebi, ne občutite sramu. Če se že abscentirate od slovenskih prireditve, storite vsaj to tudi v nasprotih slučajih. Bili so pred Vami tu še češki inženjerji — ti so se pokazali pač malo drugačne kot Vi. V Hrastniku ustanavljajo turnferein. 12. septembra pridejo sem celjski turnerji. Na svidenje.

— **Volaričur, znanemu glasbeniku** in kobariškemu domačinu se odkrije dne 8. septembra v Kobarižu na Goriskem spomenik, katerega izdeluje češka kamnoseška delavnica. Spomenik bo s podstavkom 4 in pol metra visok. Ob tej priliki bo v Kobarižu velika narodna slavnost.

— **Sokol** pes je ugrinjal na peregiji goriskega mesta neko deklico in potem še kokoš. Deklico so poslali na Dunaj, kokoš so pa mestni uslužbenci obglavili, nesli seboj in jo požrli v rižotu v bližnji krtci. Kokoš jim je prav dobro teknila, in le lastnica kokoši se jezi, da niso pustili gorški gospodi njej ta priboljšek.

— **Legar v Gorici.** Iz sosedne Pevme se je prenesel Legar v gorisko mesto. Dva slučaja te bolezni sta se pojavila in oba bolnika se je pripeljalo v bolnišnico usmiljenih bratov.

— **Mica Kovačeva** se je včeraj pojavila v neki gostilni na Stari poti in sicer v osebi nekega možakarja iz Most in njegove žene. Poklicala sta vina zase in še za dve prijateljici in ko je bilo treba plačati 260 K, sta jo nathoma popihala. Stražnik jih je izsledil in legitimoval. Oba nista imela pri sebi niti vinarja, zato sta si na ta način hotela utešiti jezo.

— **Trdo glavo** ima delavec Anton Kregar. Včeraj se je skregal v neki gostilni na Karlovski cesti z nekim gostom. Ta ga je med preprirom tako udaril s steklenico za pivo, da se je zdrobila na kosce. Kregarja je sicer zbolelo, a je odšel vendar s celo glavo.

— **Aretovan** je bil včeraj na južnem kolodvoru 21letni delavec Stojman Petruš iz Bulgarije. Ukradel je v Trbižu 176 K ter hotel iti domov. Orožništvo je brzojavilo tukajšnji policiji in ko je Petruš hotel prestopiti v drug vlak, ga je stražnik Večerin ustavil in odvedel v zapor. Aretovanec, ki ima s seboj 438 K denarja, tatvino taji, izročili so ga deželnemu sodišču.

— **Delavsko gibanje.** Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 25 Hrvatov in 10 Macedoncev. V Heb je šlo 25, v Inomost 30, v Bejljak 25, v Ljubno pa 19 Hrvatov. V Trbižu se je odpeljalo 20 Macedoncev. V soboto je šlo v Ameriko 18 Macedoncev in 12 Slovencev.

— **Izgubljen in najdeno.** Marija Molkova je izgubila denarnico z manjšo vsoto denarja. — Na južnem kolodvoru so bili izgubljeni, odnosno najdeni 4 dežniki, zavitek sekiric, ženska obleka, častniška pelerina, manšeti, palica in brevir.

— **Del godbe »Slovenske Filharmonije«** koncertira jutri v hotelu »Tivoli«. Začetek ob polu 6. popoldne. — Drugi oddelek pa igra pri popoldanski predstavi Elektroradiografa »Idela« v hotelu pri »Maliču« od 3/5. naprej.

Telefonska in brzojavna poročila.

Kulturni »Nemci«!

— **Dunaj, 9. avgusta.** Dunajski Čehi so včeraj priredili v XI. okraju veselico, ki je bila izredno številno obiskana. V sosednem lokalu so se zbrali Nemci v svrhu, da bi demonstrirali proti češki prireditvi. Nemških demonstrantov je bil poln lokal in vsa bližnja ulica. Da prepreči nemški naval na češko prireditev je policija ukrenila najboljše varnostne odredbe. Na licu mesta je bilo zbranih okrog 78 redarjev. Ko so se Nemci nekoliko ojuščali s pivom, so na ulici napadli več Čehov, med temi tudi neko damo. Policija se je morala dvakrat navaliti na demonstrante, da jih je potisnila v njihov lokal. Pri tem so redarji na konjih vrgli na tla 9 demonstrantov. Aretiranih je bilo več oseb. Češka prireditve se je končala v najlepšem redu. Na zabavi sta bila poslanca Buřival in Modraček, med nemškimi demonstranti pa poslanec Malik.

— **Petindvajsetletnica smrti dr. Tyrša.** Praga, 9. avgusta. Včeraj je bilo 25 let odkar je umrl soustanovitelj Sokolstva dr. Miroslav Tyrš. Tem povodom so se zbrale na olšanskem pokopališču, kjer je pokopan skupaj s Fügnerjem, številne Sokolske deputacije, na grob je položila »Česká Obec Sokolská« venec in njen podpredsednik je imel spominski govor. Sokolski pevski krožeki so skupno zapeli dva zbora.

— **Napetost med Turčijo in Grško.** Carigrad, 9. avgusta. Med Grško in Turčijo vlada največja napetost, da se je bati, da res izbruhne vojna v najkrajšem času.

— **London, 9. avgusta.** Avstro-ogrsko eskadra je priplula v grško pristanišče Volo. Od tu odpluje v Solun. Tjakaj je prispela že neka italijanska oklopnica.

— **London, 9. avgusta.** Angleška vlada je sklenila, da pošlje v Solun večje vojno brodoge.

— **Atentat na portugalskega kralja?** Madrid 9. avgusta. Iz Lisabona brzojavljajo, da je bil izvršen atetcat na kralja Manuela. Podrobni vesti ni.

— **Generalna stavka na Švedskem** Stockholm 9. avgusta. Generalna stavka traja še vedno. Stavkujoči dobivajo podporo iz inozemstva. Med drugimi je poslala večjo vsoto avstrijska socialna demokracija.

— **Stockholm 9. avgusta.** Dobro poučeni krogi zatrjujejo, da bo sam kralj posredoval, da se splošna stavka čim najpreje konča.

Narodnjaki! Prispevajte za Trubarjev spomenik!

Žitne cene v Budimpešti.
Dne 9 avgusta 1909.

Pšenica za oktober	1909	za 50 kg	K 1374
Pšenica za maj	1910	za 50 kg	K 1494
Rž za okt.	1909	za 50 kg	K 987
Koruza za avgust	1910	za 50 kg	K 781
Koruza za maj	1910	za 50 kg	K 706
Oves za okt.	1909	za 50 kg	K 756
Oves za april	1910	za 50 kg	K 767

Efektivo.
Nespremenjeno.

Meteorološko poročilo

Vidica nad morjem 800-1. Srednji vetrovi 720-0 mm

avgust	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
7	9. zv.	737.4	16.5	brezveter.	pol. obl.
8	7. zv.	738.8	14.0	sl. jzhod	megla
	2. pop.	737.7	26.8	sr. jug	jasno
9	9. zv.	739.0	10.1	brezveter.	megla
	7. zv.	739.8	15.5		
	2. pop.	737.5	29.1	sl. jzhod	jasno

Srednja večerajšnja temperatura 16.9 norm.
9.4 in predvečerajšnja 20.3; norm. 19.4.
Padavina v 24 urah 7.6 in 0.0.

Elegantno

stanovanje

v villi s 4 sobami, verando, kopalno sobo itl., se odda za november.
Več pove F. Supancič, Šubičeva ulica št. 5, v pisarni. 2942-1

Priložnostni nakup

Kompl. naprava motorjev sesalnega plina ca 14 PS, benzinov motor 12 PS, lokomobil 20 PS, kompletna električna razsvetljevalna naprava za ca 30 in ca 150 svetilk, različni elektromotorji, električno polno omrežje.
Vprašajte: Inž. Wek, hotel „Union“ v Ljubljani. 2881-4

Preklic.

Podpisani Ivan Bizjan, posestnik v Drenovem griču obžalujem izgovorjene žaljive besede o gospodu Josipu Miletiču, o priliki vožnje požarne straže iz Bistre.

Drenov grič, 2. avgusta 1909.

Ivan Bizjan,
posestnik.

2919

Proda se:

velika miza, omara za obleke, spalni divan in ena flobert puška.

Vpraša naj se na Bleiweisovi cesti št. 11, II. nadstropje, vrata št. 8. 2939

Razglas.

Občina Trbovlje sprejme

redarja

v Hrastniku.

Plača 80 K mesečno, službena obleka in prosto stanovanje, oziroma stanarina.

Prosilci, veščji slovenskega jezika v govoru in pisavi, naj vložijo prošnje na podpisano županstvo do

1. septembra 1909.

Županstvo Trbovlje,
dne 5. avgusta 1909. 2940-1

3917-1

E 147/9/10

Dražbeni oklic.

Vsled sklepa z dne 5. avgusta 1909, opravilna številka E 147/9/10 se prodaja

dne 12. avgusta 1909

ob 10. uri dopoldne

v Starem trgu št. 15 in 18

na javni dražbi

1 konj, 1 krava, okoli 1800 kg bele moke, 400 kg koruzne moke, okoli 2000 kg koruze in 1000 kg otrobov.

Reči se smejo ogledati dne 12. avgusta 1909 v času med 8. in 10. uro dopoldne v Starem trgu št. 15 in 18.

C. kr. okraj. sodnija v Ložu, odd. II.
dne 5. avgusta 1909.

Izdajatelj in odgovorni urednik Risto Pustaslemšek.

Kurjač

isurjen pri velikih parnih kotlih, želi službo do 1. oktobra, na željo vstopi lahko tudi prej ali takoj.

Ponudbe pod „Treznost“ poštno ločeno Ljubljana. 2932

Stalna služba.

Zavarovalnica prve vrste išče pripravnega zastopnika

za organizacije in skvizičije proti stalni plači in proviziji. Tudi nestrokovnjaki pridejo v poštev. Začetni dohodek 300 K mesečno. Po dobro uspehi začetni službi se zagotovi sa mostojno mesto. 2935

Ponudbe pod „Dunaj-Budimpešta“ na upravnitvo „Sl. Naroda“.

Ženitna ponudba.

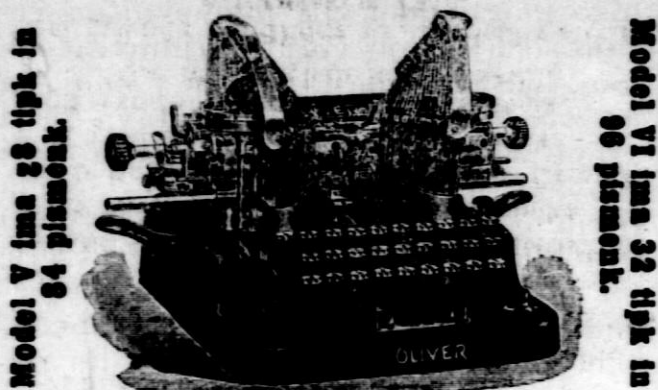
Vdova, stara 3 let, mati dveh otrok, starih 8-10 let, se želi seznaniti v svrhu ženitve z nekoliko starejšim gospodom, ki ima sigurno službo.
Le resne ponudbe naj se blagovoljivo poslati na upravnitvo „Slov. Naroda“ pod „L. K.“ do 15. avgusta t. l. 2938

Nova hiša

blizu Zvezde v Ljubljani, se izproste roke omejevanja pod ugodnimi pogoji. V pritličju hiše je stanovanje, pripravnost za majhno obrt. Vprašanja na upravnitvo „Slovenskega Naroda“. 2847-2

Najboljši pisalni stroj sedanosti

je priznano 2721-6

stroj Oliver

s takoj vidno pisavo, pripravo za črtanje in rastiranje, tambulatorjem in najboljšo uredbo za slovenski jezik.

Kataloge razpošilja na željo zastoj in poštne prosto.

Generalno zastopstvo za jug monarhije v Ljubljani, Miklošičeva cesta 20,

kjer se stroji Oliver lahko vsak čas pogledajo in poskušajo.

Zahvala.

Za vse dokaze srčnega sočutja ob smrti naše ljube matere oz. tašče in stare matere, gospe

Ane Mayr roj. Sazarovich

vdove lekarnarja

se tem potom vsem najiskrenjeje zahvaljujemo.

2941

V Ljubljani, dne 9. avgusta 1909.

Žalnoči ostali.

Sv. maša zadušnica se bode služila v torek, dne 10. avgusta ob 9. dopoldne v farni cerkvi Marijinega Oznanjenja.

C. kr. avstrijske državne železnice.

Izvoček iz voznega reda.

Veljaven od 1. maja 1909.

Odhod iz Ljubljane (juž. žel.)

7:03 zjutraj: Osební vlak v smeri: Trbič, Jesenice, Trbič, Beljak, juž. žel., Gorico, drž. žel., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak (čez Podrožico), Celovec.

7:25 zjutraj: Osební vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

9:26 dopoldne: Osební vlak v smeri: Jesenice, Beljak, (čez Podrožico), Celovec, Prago, Draždane, Berlin.

11:40 dopoldne: Osební vlak v smeri: Trbič, Jesenice, Trbič, Beljak, juž. žel., Gorico, drž. žel., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak, (čez Podrožico), Celovec.

1:32 popoldne: Osební vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

3:28 popoldne: Osební vlak v smeri: Trbič, Jesenice, Trbič, Beljak, juž. žel., Gorico, drž. žel., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak, (čez Podrožico), Celovec.

6:23 zvečer: Osební vlak v smeri: Trbič, Jesenice, Trbič, Beljak, (čez Podrožico), Celovec, Prago, Draždane, Berlin.

7:40 zvečer: Osební vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

9:00 ponoči: Osební vlak v smeri: Jesenice, Trbič, Beljak, juž. žel., Gorico, drž. žel., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak, (čez Podrožico), Prago, Draždane, Berlin.

5:42 zjutraj: Osební vlak v smeri: Jesenice, Trbič, Gorica, drž. žel., Trst, c. kr. drž. žel., (od 30. maja le ob nedeljah in praznikih na progi Ljubljana juž. žel. - Jesenice vsak dan).

Odhod iz Ljubljane (državne železnice):

7:28 zjutraj: Osební vlak v Kamnik.

2:05 popoldne: Osební vlak v Kamnik.

7:10 zvečer: Osební vlak v Kamnik.

10:50 ponoči: Osební vlak v Kamnik. (Le ob nedeljah in praznikih).

Prihod v Ljubljano (južne železnice):

7:12 zjutraj: Osební vlak iz Berlina, Draždane, Prago, Beljaka, juž. žel., Trbiča, Jesenic, Gorice, Trsta, Trbiča.

8:52 zjutraj: Osební vlak iz Kočevja, Straže-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.

11:23 dopoldne: Osební vlak iz Berlina, Draždane, Prago, Celovca, Beljaka, juž. žel., čez Podrožico in Trbič, Gorice, drž. žel., Jesenic, Trbiča.

2:58 popoldne: Osební vlak iz Kočevja, Straže-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.

4:15 popoldne: Osební vlak iz Beljaka, juž. žel., Trbiča, Celovca, Beljaka, (čez Podrožico), Gorice, drž. žel., Trsta c. kr. drž. žel., Jesenic, Trbiča.

6:40 zvečer: Osební vlak iz Berlina, Draždane, Prago, Celovca, Beljaka, (čez Podrožico), Jesenic.

8:42 zvečer: Osební vlak iz Beljaka, juž. žel., Trbiča, Celovca, Beljaka, (čez Podrožico), Trsta, c. kr. drž. žel., Gorice, drž. žel., Jesenic, Trbiča.

9:07 zvečer: Osební vlak iz Kočevja, Straže-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.

11:08 ponoči: Osební vlak iz Trbiča, Celovca, Beljaka, (čez Podrožico), Trsta, c. kr. drž. žel., Gorice, drž. žel., Jesenic.

Prihod v Ljubljano (državne železnice):

6:46 zjutraj: Osební vlak iz Kamnika.

10:50 dopoldne: Osební vlak iz Kamnika.

6:10 zvečer: Osební vlak iz Kamnika. (Le ob nedeljah in praznikih).

Casi prihoda in odhoda so navedeni v srednje evropskem času.

C. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu.

kleparska pomočnika

sprejme takoj v trajno delo s ugodno plačo Leopold Lebar, klepar na Bledu, Goronjsko. 2931-1

Velika razprodaja!

4 pari čevljev

za samo 6 K 75 vin.

Ker je več velikih trgovnic nastavilo plačila, so mi poverili, da velik oddelek čevljev še daleč pod izdelovalnimi stroški spravim v denar. Prodajam vsakomur par moških, par ženskih čevljev iz črnega ali rjavega usnja s kapicami, za zavezovanje, z močno zbitimi unj. podplat, najnovejše oblike, dalja par moških in par ženskih modnih čevljev, vele-elegantnih, ličnih in lahkih, vsi 4 pari za samo 6 K 75 vin. Za naročitev z dostavo dolgot. Po povzetju razpošilja razpošiljalnica čevljev

A. Gelb, Krakov št. 332.

Zamena dovoljena ali denar nazaj, riziko torej izključen. 2934

Resna ženitna ponudba!

Mlad trgovec v mestu z dobro idočo trgovino se želi seznaniti z izobraženo gospico 18-24 let staro v svrhu skorajšnje ženitve, katera naj bi imela 20-40 tisoč K premoženja in veselje do trgovine. Le resne ponudbe s sliko in polnim imenom naj se blagovoljivo pošiljati do 15. t. m. na upravnitvo „Slov. Naroda“ pod šifro „Trgovina 1909“. Slike se takoj vrnejo. Najstrožja tajnost je zajamčena.

M. Kristofič - Bučar

Stari trg št. 28

prodaja radi preselitve trgovine vse konfekcijsko blago, posebno bluze, krila ter otroške obleke po zelo znižani ceni. 2934-1

Št. 6250/V. u.

2913-1

Razglas.

V smislu določil § 1254 vojnih predpisov I del se razglašja, da po letošnji repartitiji rekrutov tvori žrebna št. 120/I dosejno zaključno številko rekrutnega kontingenta za vojsko, žrebna št. 59/II pa dosejno zaključno številko rekrutnega kontingenta za domobranstvo; vsi ostali rekrutje se pri kontingentnem obračunu uvrste v nadomestno rezervo kot čezštevilni. Eventualni primanjkljaji v rekrutnem kontingentu se pokrijejo z najbližnjimi žrebnimi številkami.

Mestni magistrat ljubljanski

dne 2. avgusta 1909.

Št. 23218.

2905-2

Razglas.

Zaradi oddaje

zidarских, klesarskih in tesarskih del

za sgradbo novega poslopja državne obrtne šole v Ljubljani se bode vršila dne

18. avgusta 1909 ob 10. dopoldne

v pisarni mestnega stavbnega urada pisarna ponudbeno razprava.

Proračuni, načrti in stavbni pogoji, tiče se navedene stavbe, so pri mestnem stavbnem uradu ob navadnih uradnih urah razgrnjeni na ogled.

Ponudbe, v katerih je navesti posamezne zneske in proračunene vsote v številkah in besedah, je vložiti do določenega dne zapечатene s 5% vadijem, ki je izračunati na podlagi ponujanih skupnih vsot, pri navedenem uradu.

Izrečno se določa, da se na ponudbe, ki ne bodo povsem ustrezale razpisnim pogojem na ponudbe, ki bi se pogojno glasile ali na take, ki bi bile vložene prepozno ali dodatno, ne bode osiral.

Mestni magistrat ljubljanski

dne 31. julija 1909.

Župan: Ivan Hribar l. r.

„SLAVIJA“

12-89

vzajemno zavarovalna banka v Pragi.
Rez. fond: 44,437,036-01 K. Izplačane odškodnine in kapitalije 98,323,486 35 K
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države
v zvezi s slovensko-nemško upravo.

Generalni zastop v Ljubljani, Sgar pisarne so v lastni bančni hiši v Slovenskih ulicah št. 22.

Zavaruje poslopja in premijsne proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škoda plačuje takoj in najkrajše. Ukliva najboljši sloves, kadar posluje.

Dovoljuje in šteto dobitna tistane podpore v narodni in občinskih namene.

Lastnina in tisk »Narodno tiskarstvo«.